Мәктәпкәчә белем бирү муниципаль бюджет учреждениясе Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре 3нче “Айсылу” балалар бакчасы

Раслады:
МББМБУ РТ Азнакай муниципаль районы Азнакай шәһәре “Катнаш төрдәге 3нче“Айсылу” балалар бакчасы мөдире вазыйфасын башкаручы, өлкән тәрбияче
_____________ Р.Х.Исламова
“_31_”_08 2021_____________

Педагогик киңәшмәдә кабул ителде

Беркетмә №__1__________
“__31__”__08 2021__

Эш программасы

Беренче кечкенәләр төркеме №1

Тәрбиячеләр: Хасаншина Г.Х.

Шакирова Ф.Ф.

2021-2022 нче уку елы

Эчтәлек

1. Аңлатма сүз.....3-7 бит

2. Танып белү (әйләнә-тирә белән таныштыру) ....8-15 бит

3. Аралашу (сөйләм үстерү).....15-25 бит

4. Матур әдәбият ....25-32 бит

5. Иҗади сәнгать (рәсем)......32-37 бит

6. Иҗади сәнгать (әвеләү)......37-41 бит

7.Пояснительная записка по физическому воспитанию....42 стр

8. Физическая культура......42 – 50стр

Аңлатма язуы

Беренче кечкенәләр төркеме

(2 яшьтән 3 яшькә кадәр)

Балаларның психик үсешенең яшь үзенчәлекләре

Өченче яшьтә балалар мөстәкыйльрәк була башлыйлар. Предметлы эшчәнлек, бала белән өлкәннәрнең ситуатив-эшлекле аралашулары үсә бара, кабул итүчәнлекләре,сөйләм,үз-үзләрен ирекле тотуның башлангыч формалары,уеннар,күрсәтмәле-тәэсирле фикер йөртүләре камилләшә.

Предметлы эшчәнлек үсеше төрле предметлар белән культуралы эш итү ысулларын үзләштерүгә бәйле. Мөнәсәбәттәш һәм кораллы эш-гамәлләр үсә.

Охшарга тырышу объекты сыйфатында һәм шулай ук балаларның үз активлыгын да үстерүне үрнәк итеп олылар тәкъдим иткән модель нигезендә,кораллы эш-гамәлләр табигый активлыкны, белем һәм күнекмәләр ярдәмендә барлыкка килүче (культуралы) активлыкка үзгәртеп, баланың ирекле тәртибен үстерәләр.

Олылар белцн уртак предмет эшчәнлеге барышында сөйләмне аңлау үсә. Сүз ситуациядән аерыла һәм мөстәкыйлҗ мәгънә ала бара. Балалар үзләрен әйләндереп алган предмет исемнәрен үзләштерүләрен дәвам итәләр, олыларның гади сүз белән белдергән үтенечләрен үтәргә өйрәнәләр. Бала аңлый торган сүзләр саны шактый арта. Бала олыларның күрсәтмәләрен генә түгел, ә аларның хикәяләүләрен дә аңлый башлый. Моңа бәйле рәвештә олыларның мөрәҗәгате нигезендә балаларның тәртипләрен көйләү камилләшә.

Балаларның актив сөйләме интенсив үсә. 3 яшькә алар төп грамматик структураларны үзләштерәләр, гади җөмләләр төзергә тырышалар, өлкәннәр белән сөйләшкәндә барлык сүз төркемнәрен дә диярлек кулланалар. Актив сүзлек якынча 1000 – 1500 сүзгә җитә. 3 яшь туларак сөйләм баланың яшьтәшләре белән аралашу чарасына әйләнә. Бу яшьтә балаларда уен, рәсем ясау, конструкцияләү кебек яңа эшчәнлек төрләре формалаша.

Уен процессуаль характер ала, анда иң мөһиме – эш – хәрәкәтләр. Балалар чын барлыкка якынлаштырылган уен предметлары белән уйныйлар. Өченче яшьнең урталарында бер предметны икенчесе белән алыштырып уйнау күнекмәләре барлыкка килә.

Сурәтләү эшчәнлеге барлыкка килү баланың нindидер предметны сурәтләргә теләген белдерергә сәләтле булуы белән аңлатыла. Гадәттә бу кешене "башак" формасында (әйләнә һшм аннан китүче сызыклар) сурәтләү.

3 нче яшьтә күрү һәм ишетү сәләте камилләшә. Бу балалрга кайбер биремнәрне хатасыз үтәргә мөмкинлек бирә: 2 – 3 предметны формасы, зурлыгы һәм төсе буенча сайлап алу, көйләрне аеру, җырлау.

Ишетеп зиһенгә алу сәләте, бигрәк тә фонематик ишетү камилләшә. 3 яшькә балалар туган телнең барлык авазларын беләләр, тик аларны бик нык бозып әйтәләр.

Күрсәтмәле – тәэсирле форма фикерләүнең төп формасы булып тора. Аның үзенчәлеге шунда: бала тормышында килеп чыккан проблемалы ситуацияләр предметлар белән реаль эшчәнлек ярдәмендә хәл ителәләр.

Бу яшьтәге балаларга уй – фикерләрне аңлап бетермичә әйтү, импульсивлык, хисләр һәм теләкләренең ситуацияләрдән бәйле булуы характерлы. Балалар яшьтәшләренең эмоциональ халәтенә бик җиңел биреләләр. Шулай да бу чорда балада ирекле тәртип формалаша башлый. Ул кораллы эш-гамәлләр һәм сөйләм үсеше белән аңлатыла. Балаларда горурлык һәм оялу хисләре барлыкка килә, исем һәм җенси тәңгәллек белән бәйләнешле үзаң элементлары формалаша башлый.

Иң кече яшьтәгеләр чоры 3 яшьлекләр кризисы белән тәмамлана. Бала үзенең олылардан аерылып торучы аерым кеше икәнлеген аңлый башлый. Анда *Мин* образы формалаша.

Кризис күп кенә тискәре күренешләргә сәбәпче була: негативлык, кирелек, еш кына өлкәннәр белән мөнәсәбәтләрнең бозылуы һ.б. Кризис берничә айдан 2 елга кадәр сузылырга мөмкин.

Көндәлек режим
I кечкенәләр төркеме

1. Балаларны кабул итү, тикшерү, һавада булу, уеннар	6.00 – 8.00
2.Иртәнге гимнастика	7.50 – 7.55
3.Иртәнге ашка әзерлек, ашау вакыты	8.00 – 8.30
4.Уеннар, турыдан – туры белем бирү эшчәнлегенә әзерлек	8.30 – 9.00
5.Турыдан – туры белем бирү эшчәнлеге	9.00 – 9.10
	9.15 – 9.25
6.Уеннар, урамга чыгарга әзерлек, һавада булу	9.25 – 11.20
7.Урамнан керү, көндезге ашка әзерлек, ашау вакыты	11.20 – 11.45
	11.45 – 12.15
8.Көндезге йөкыга әзерләнү, көндезге йокы	12.15 – 15.00
9.Йокыдан уяту, һава – су процедуралары	15.00 – 15.05
10.Төшке аш	15.05 – 15.15
11.Уеннар, мөстәкыйль эшчәнлек, индивидуаль эш, турыдан – туры белем бирү эшчәнлеге, хезмәт	15.15 – 16.00
12.Кичке ашка әзерлек, ашау вакыты	16.00 – 16.30
13.Түгәрәк эшләре, саф һавага чыгу, балаларны өйләренә озату	16.30 – 18.00

Белем бирү эшчәнлеге расписаниесе.

	1нче кечкенәләр төркеме №1	
Дүшәмбе	**9.00-9.10**	матур әдәбият уку
	9.20-9.30	физик тәрбия
сишәмбе	**9.00-9.10**	музыка
	9.20-9.30	әвәләү
чәршәмбе	**9.00-9.10**	танып белү
	9.20-9.30	физик тәрбия
пәнҗешәмбе	**9.00-9.10**	рәсем
	9.20-9.30	физик тәрбия
җомга	**9.00-9.10**	музыка
	9.20-9.30	сөйләм үстерү

Беренче кечкенәләр төркеменең эш программасы “От рождения до школы.” Примерная основная общеобразовательная программа дошкольного образования (под ред. Н.Е. Вераксы, Т.С. Комаровой, М.А. Васильевой – М.: МОЗАЙКА – СИНТЕЗ, 2010.-304 с.), Төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программасы (Шаехова Р.К., РИЦ, 2012.-208с.)на нигезләнеп төзелде.

Турыдан-туры белем бирү эшчәнлеге: барлыгы атнага – 10 (1 сәг. 40 мин), дәвамлылыгы – 10 мин.

Тәрбия һәм белем бирү бурычлары

Балаларның сәламәтлекләрен ныгытуны һәм организымнарын чыныктыруны дәвам итү. Үз-үзеңә хезмәт күрсәтү, пөхтәлек, чисталык күнекмәләрен бирү. Төп хәрәкәтләрен үстерү, ардырмау.

Күрсәтмәле-тәэсирле фикерләү белән беррәттән күрсәтмәле-йогынтылы фикерләү элементларын да формалаштыру. Балаларның игътибарлылыгын, истә калдыру сәләтен арттыру.

Әйләнә-тирәдә ориентлаша белү күнекмәләре тәҗрибәләрен арттыру, төрле сенсорик тәэсирләү белән баету.

Тирә-юньдәге предметлар һәм алар арасындагы бәйләнеш турында башлангыч төшенчәләр бирү. Табигать күренешләренә кызыксыну уяту, үсемлекләргә сак караш тәрбияләү.

Балаларның сөйләм күнекмәләрен үстерү эшен дәвам итү. Сүзлек запасын баету, сөйләмнәренең грамматик төзелешен камилләштерү. Күрсәтмә әсбаплар кулланмыйча гына өлкәннәрнең сөйләмен аңларга өйрәтү. Өч яшькә сөйләмнең тулы кыйммәтле сөйләшү чарасы булып әверелүенә ирешү.

Сюжетлы – рольле уеннарның алшартларын булдыру, яшьтәшләре белән янәшә, соңрак бергәләп уйнау күнекмәләрен үстерү.

Яшьтәшләре арасында үз-үзләрен дөрес тотарга өйрәтү. Балаларга, өлкәннәргә карата җылы мөнәсәбәт, ата-аналарына, якыннарына карата мәхәббәт тойгысы тәрбияләү.

Балаларның сәнгати зиһенгә алу сәләтен үстерү һәм музыка, җыр, алар аңлый алган сынлы сәнгать, әдәби әсәрләр белән тәэсирләнә белүләренә ирешү.

ТАНЫП БЕЛҮ-СӨЙЛӘМ ҮСЕШЕ

“Танып белү” белем бирү өлкәсе

“Танып белү” белем бирү өлкәсе эчтәлеге балаларда танып белү ихтыяҗларын һәм акылны үстерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Әйләнә-тирә белән таныштыру

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

- Уенчыкларны, кайбер йорт җиһазларын, өс киеме, савыт-саба, кайбер җиләк-җимеш һәм яшелчәләрне, транспорт төрләрен танып әйтү.
- Якын-тирәдә ориентлаша белү: яшәгән йортын, фатирын, балалар бакчасын һәм төркем бүлмәсен тану.
- Гаилә әгъзаларының һәм төркем хезмәткәрләренең исемнңрен белү.
-

Эшчәнлекнең тематик планы

Сентябрь

№	Тема	Максат	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Чишенү бүлмәсен карау	Балаларны чишенү бүлмәсе, аның билгеләнеше, андагы җиһазлар белән таныштырырга, группадагы бүлмәләрдә ориентирлашу тәҗрибәсе тупларга. Балаларның кабул итүләрен, игътибарын, диалогта катнашу теләген үстерергә. Җиһазларга сакчыл караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 32 бит	
2	Йомшаккай бездә кунакта	Балаларның группадагы уенчыклар турындагы белемнәрен киңәйтергә, тәрбияче сорауларына җавап бирү осталыгы формалаштырырга, уенчык исемнәре һәм аларның эш-хәрәкәтен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлек запасын киңәйтергә. Тыңлау һәм сорауларга җавап бирү теләге үстерергә. Сөйләм этикетының гади формулаларын (исәнләшү, саубуллашу) куллана белү гадәте, уенчыкларга сакчыл караш	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 33 бит	

		тәрбияләргә.		
3	Йомшаккай тагын бездә кунакта	Балаларны уенчыкларны карарга һәм аларның аерым өлешләрен билгеләргә өйрәтергә; уенчыкларның өлешләре исемнәрен, төсен, хәрәкәтен белдерә торган сүзләрне актив сүзлеккә кертергә. Тәрбияче соравына кычкырып җавап бирү осталыгын үстерергә. Сөйләм этикетының гади формулаларын (исәнләшү, саубуллашу) куллана белү гадәте, көлкеле уенчыклар белән уйнаудан канәгатьләнү, шатлану хисләре тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 34 бит	
4	Е.Батуринаның Тупны коткарабыз картинасын карау	Картинаның эчтәлеген аңларга ярдәм итәргә; аның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә өйрәтергә. Балаларның кабул итүләрен, игътибарын, тәрбияче артыннан аерым сүзләрне һәм фразаларны актив кабатлауларын үстерергә. Башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 37 бит	
5	Юыну бүлмәсен карау	Балаларның юыну бүлмәсендәге предметларның (сабын, сөлге, кран, су, теш щеткасы, теш пастасы) функциональ билгеләнеше турындагы күзаллауларын ачыкларга. Сүзләрне (сабын, сабынны, сабын белән һ.б.)төрле грамматик формаларда куллану осталыгын, сөйләм активлыгын, инициативасын үстерергә. Балаларда сөйләм этикетының гади формулаларын (исәнләшү, саубуллашу) куллана белү гадәте, пөхтәлек, чисталык, башкаларга ярдәм итү теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 39 бит	
6.	Көзге табигать	Көз турында балаларның элементар күзаллауларын (табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр, кешеләр киеме) формалаштырырга. Балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын, тәрбиячене тыңлый белү осталыгын үстерегә. Көзге табигатькә соклану хисләре тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 41 бит	
7	Җиләк-җимешләр	Тышкы билгеләре һәм тәме буенча җиләк-җимешләр аерырга	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә	

		өйрәтергә; җиләк-җимешләр һәм аларның уңышын җыеп алу турында күзаллауларын киңәйтергә, җиләк-җимешләрнең исемнәре һәм аларнын билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баетырга. Балаларның кабул итүләрен, игътибарын, сенсор сәләтләрен, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерергә. Балаларда сөйләм этикетының гади формулаларын (исәнләшү, саубуллашу) куллана белү гадәте, әйләнә-тирә табигать объектларына кызыксыну тәрбияләргә.	сөйләшәбез 43 бит	
8	Безнең Алсу сериясеннән картина карау	Картинадагы предметларны аера һәм атый, картинаның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә белергә өйрәтергә, сүзлекне активлаштырырга. Балаларның игътибарын, хәтерен, тәрбияче күрсәтмәләрен ишетә һәм үти белүләрен үстерергә. Картинаны кызыксынып карау теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 44 бит	
9	Помидор, кыяр, кишер белән таныштыру	Балаларның помидор, кыяр, кишер турындагы белемнәрен ныгытырга; помидор, кыяр, кишернең форма, төс, тәм үзенчәлекләре (кызыл, йомшак, шома, тәмле, сусыл, хуш исле помидор, помидор шар формасында; яшел, каты, шома, кытыршы кыяр; шома, кызыл, тәмле, каты кишер) белән таныштырырга. Балаларның сенсор тоемлауларын, тәрбиячене ишетү һәм сорауларга җавап бирә белү осталыкларын үстерергә. Балаларда сөйләм этикетының гади формулаларын (исәнләшү, саубуллашу) куллана белү гадәте, зурлар хезмәтенә хөрмәт, сәламәт тормыш алып бару теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 47 бит	
10	Минем исемем бар	Баланы үзенең һәм иптәшләренең исемен әйтергә өйрәтергә, иптәшләренең исемен истә калдырырга, оялчанлыкларын җиңәргә ярдәм итәргә. Тәрбияче әйткәнне ишетүдә һәм аңлауда, кайбер фразаларны (Минем исемем Алсу) кабатлауда	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 53 бит	

		күнектерергә. Балаларның хәтерен, игътибарын үстерергә. Балаларда үзләренә һәм яшьтәшләренә карата ягымлылык, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләргә.		
11	Электр лампасы белән таныштыру	Электр турында балаларга элементар төшенчә (электр тогы электр чыбыкларында яши; утны яндыру өчен өзгечкә (выключатель) басарга кирәк, шуннан соң электр чыбыкларыннан ток йөри башлый) бирергә. Электр, ток, чыбык, өзгеч (выключатель) сүзләре хисабына сүзлекне киңәйтергә һәм активлаштырырга. Балаларның игътибарын, хәтерен, кабул итүләрен үстерергә. Ток белән бәйләнешле булган куркынычсызлык кагыйдәләрен балаларга җиткерергә. Сакчыллык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 61 бит	
12	Чыршы бизибез	Балаларның Яңа ел бәйрәме турындагы күзаллауларын баетуны дәвам итәргә. Балаларның “Яңа ел бәйрәме” темасы буенча сүзлекләрен активлаштырырга, тәрбияче соравына җавап бирү осталыкларын, игътибарын, күзәтүчәнлеген, сенсор сәләтләрен үстерергә. Чыршы уенчыкларына карата сакчыл караш тәрбияләргә	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 65 бит	
13	Без музыка залында	Чыршы бәйрәменә әзерләнү уңаеннан балаларны музыка залының бизәлеше, чыршы уенчыклары белән таныштырырга (материалы, төсе, формасы); чыршы уенчыклары, йомры, пыяла, шома, ялтырый сүзләре хисабына балалар сүзлеген активлаштыруны дәвам итәргә. Балаларның кабул итүләрен, күзәтүчәнлеген, игътибарын, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерергә. Балаларда эстетик хисләр тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 66 бит	
14	Ап-ак кар ява	Балаларны кар һәм аның сыйфаты (ап-ак, эри, йомшак, салкын, җиңел) белән таныштырырга, тәрбияче сорауларына җавап бирүдә күнектерергә. Балаларның сүзлек запасын,	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 67 бит	

		игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерергә. Кышкы табигатькә соклану хисе, бергәләп уйнау теләге тәрбияләргә.		
15	Ләйлә суыктан курыкмый. (О.И.Соловьева картинасы буенча)	Картинада ясалган предметларны дөрес танып һәм атап, картинаны карарга өйрәтергә; предметларны, эш-хәрәкәтне, төсне белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүзлекне активлаштырырга, картинаның эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирүдә күнектерергә. Кабул итүне, игътибарны, хәтерне үстерергә. Сюжетлы картинкалар карау теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 70 бит	
16	Безнең этиләр. (Сюжетлы картинкалар карау)	Балаларны этиләр һөнәренә кагылышлы булган сюжетлы кечкенә картинкаларны карарга, аларның эчтәлеген аңларга өйрәтергә; эш гамәлләрен белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген активлаштырырга. Балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, куелган сорауларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын, сүзлек запасын үстерергә. Төрле профессия кешеләренә һәм этиләр хезмәтенә карата кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 73 бит	
17	Алсу бәйрәмгә җыена дидактик уены	Якын тирәлектәге предметлар (киемнәр, аларның төсе һәм материалы) белән таныштыруны дәвам итәргә; сүзлекне активлаштырырга, ефәк, ак төстә кебек яңа сүзләр кертергә. Балаларның игътибарын, хәтерен, сорауларны ишетә һәм аларга бер сүз яки кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын үстерергә. Курчак белән уйнарга теләк һәм курчакларга сакчыл караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 77 бит	
18	Безнең әниләр. (Сюжетлы картинкалар карау)	Балаларны әниләр һөнәренә кагылышлы булган сюжетлы кечкенә картинкаларның эчтәлеген аңларга өйрәтергә; эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген активлаштырырга. Балаларның кабул итүләрен.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 79 бит	

		куелган сорауларга кыска җөмлә белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерергә. Төрле һөнәр кешеләренә һәм әниләр хезмәтенә карата кызыксыну, хөрмәт тәрбияләргә..		
19	Матрёшкалар	Халык уенчыкларын дөрес атауда, төсендә һәм размерында булган аермалыкларны күрә белүдә күнектерергә; сүзлекне (зур, кечкенә, сарафан, яулык) активлаштырырга. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерергә. Балаларда халык уенчыкларына кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 82 бит	
20	Яз, яз килә...	Балаларга язгы күренешләр турындагы элементар белемнәр (кар эри, тамчы тама, кояш җылыта, сулар җыела) бирергә. Сүзлек запасын киңәйтергә һәм активлаштырырга. Балаларның күзәтүчәнлеген, игътибарын үстерергә. Язгы күренешләргә кызыксыну, табигатьтә барган үзгәрешләргә шатлана белүләрен тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 83 бит	
21	Җәнлекләр урманда яшиләр	Җәнлекләр турында балаларның белемнәрен киңәйтергә һәм ныгытырга, җәнлекләрне таный һәм атый белергә өйрәтергә. Балаларның диалоглы сөйләмен активлаштырырга, фикерләүне, мөстәкыйльлекләрен үстерергә. Җәнлекләргә карата кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 85 бит	
22	Сыерчыклар, карлыгачлар килде (картинкалар карау)	Балаларны кошларны картинкада танырга һәм атарга өйрәтергә. Балаларның сүзлеген активлаштырырга, сүзлеккә сыерчык, сыерчык оясы, карлыгач сүзләрен кертергә. Игътибарны, күзәтүчәнлекне, тәрбияче белән аралашу, сорауларга җавап бирү осталыгын үстерергә. Кошларга һәм табигатнең башка объектларына кызыксыну, кошларга карата сакчыл караш, кайгыртучанлык хисләре тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 86 бит	
23	Йорт хайваннары	1. балаларнын йорт хайваннары (сыер, ат, песи, эт) турындагы белемнәрен	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә	

		(кайда яшиләр, нәрсә ашыйлар) киңәйтү. Хайваннарның исемнәрен, хәрәкәтләрен эйтергә күнектерү; 2. сүзлекне баету, тәрбияченең сорауларына җавап бирү, мөстәкыйльлек һәм активлык күрсәтү теләген үстерү; 3. йорт хайваннырына карата кызыксыну тшрбияләү.	сөйләшәбез 91 бит	
24	Балалар тавык һәм чебиләр ашата (рәсем буенча)	1. балаларны рәсем карарга, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләрен тыңларга өйрәтүне дәвам итү; 2. сөйләмне *томшык, тавык, чебиләр, табак* сүзләре хисабына баету, игътибарны, хәтерне, образлы фикерләүне үстерү; 3. йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләү.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 92 бит	

Кулланма материаллар

1. Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез. – Казан: Татар.кит.нәшр., 2012.
2. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм министрлыгы. Туган телдә сөйләшәбез. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (беренче кече яшьтәгеләр төркеме) Методик кулланма өчен аудио-кушымта)
3. Туган телдә сөйләшәбез. Күрсәтмә һәм таратма рәсемнәр.

“Аралашу” белем бирү өлкәсе

“Аралашу” белем бирү өлкәсе эчтәлеге әйләнә-тирәдәге кешеләрнең узара мөгамәләсенең конструктив ысул һәм чараларын үзләштерү максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Сөйләм үстерү

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

- Актив сузлек запасы булдыру (1000-1200 сүз)
- Тәрбияче артыннан катлаулы булмаган җөмләләрне кабатлау (сорау яки өндәү җөмләләрне дә).
- Өлкәннәрнең аңлаешлы соравына җавап бирү.
- Үзендәге мәгълүматны утраклаша (“Коля килде”), уңайсызлыклардан (туңдым, ардым), яшьтәшләренең эш-гамәлләреннән (уенчыкны тартып алды) зарлана белү.
- Уеннар вакытында һәм көнкүрештә сөйләшү.
- Күрсәтмә әсбапларсыз кечкенә хикәяләрне тыңлау.
- Өлкәннәр һәм яшьтәшләре белән сөйләшеп аралашу.

Эшчәнлекнең тематик планы

Сентябрь

№	Тема	Бурычлар	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Кем нәрсә эшли?	Балаларның, аралашу чарасы буларак, сөйләмен үстерергә ярдәм итәргә, картинкалар карарга, анда сурәтләнгән предметларны һәм аларның сыйфатларын атарга, сурәтләнгән уенчыкны, предметны өстәлдә табып, исемен, гамәлен атый белергә өйрәтергә. Игътибарын, кабул итүләрен үстерергә. Уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 96 бит	
2	Предметларның төсләрен тану һәм атау. Паровоз дидактик күнегүе	Төсләрне белдерә торган сыйфатлар хисабына балаларның сөйләмен баетырга (кызыл, яшел, сары), [ү] авазының дөрес әйтүдә күнектерергә. Балаларның игътибарын, кабул итүләрен, төсләрне тану һәм	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 97 бит	

		атау осталыгын үстерергә. Эшчәнлеккә карата кызыксыну, бер-берең белән шөгыльләнү теләге тәрбияләргә.		
3	Уенчыклар бездә кунакта	Төсне, зурлыкны, эш-гамәлне белдерә торган сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баетырга (зур, кечкенә, яшел, кызыл, утырт, эчерт, керт), аралашу осталыгын формалаштырырга. Тәрбияченең күрсәтмәсе буенча исеме, төсе, размеры буенча балаларның предметны табу осталыгын, сенсор сәләтләрен, игътибарын, хәтерен үстерергә. Уенчыкларга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 98 бит	
4	Пирамидалар	Балаларны предметларның сыйфат билгеләрен - зурлыгын, төсен билгеләргә һәм атарга өйрәтергә. Төсне (кызыл, яшел, сары, зәңгәр), зурлыкны (зур, кечкенә, зуррак, кечкенәрәк, иң зурысы, иң кечкенәсе) белдерә торган сүзләр ярдәмендә сүзлекне активлаштырырга. Аваз ияртемнәрен ачык әйтүдә күнектерергә. Игътибарны, кабул итүне, сенсор сәләтләрне үстерергә. Түземлелек, дидактик уеннарга кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 99 бит	
5.	Яшелчәләр	Яшелчәләрне белдерә торган исемнәр (бәрәңге, помидор, суган, кишер, аларның үзлекләре) хисабына балаларның сүзлеген баетырга, тәрбияче кисәтүе буенча яшелчәләрне тану осталыгына өйрәтергә, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерергә. Балаларның сенсор сәләтләрен үстерергә. Яшелчәләргә карата уңай караш, тыңлаучанлык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 101 бит	
6	Җил исә уен күнегүе. Кем нәрсә ашый?дидактик күнегүе	Балаларның төсләр турындагы күзаллавын ныгытырга. Җәнлекләрнең нәрсә ашавы турындагы белемнәрен ачыкларга, ялап эчә, кимерә, чүпли, ашый дигән фигыльләрне сөйләмдә активлаштырырга. Авыз аша һаваны әкрен, салмак кына чыгарырга өйрәтергә. Сөйләм сулышын, игътибарны,	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 103 бит	

		күзәтүчәнлекне үстерергә. Җәнлекләргә, кошларга карата кызыксыну тәрбияләргә.		
7	Урманда	Балаларның олылар белән аралашу теләген хупларга, исем һәм сыйфатларны кулланырга өйрәтергә: йомшак йонлы койрык, озын колаклы куян, юан тәпиле аю, соры бүре. Кыргый хайваннарның тышкы билгеләрен һәм гадәтләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне активлаштырырга: төлке бара, куян сикерә, аю алпан - тилпән йөри һ.б. Ишетү игътибарын, координацияләрне, ритм хисен үстерергә. Кыргый хайваннарга карата кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 104 бит	
8.	Алсу бүлмәсе	Балаларны җиһазны таный һәм атый белергә өйрәтергә, өстәл, урындык, карават, шкаф, көзге кебек исемнәр хисабына сүзлекне активлаштырырга, сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерергә (Өстәл артыннан чык, өстәл астыннан чык). Балаларның эмоциональ сфераларын, кызыксынуларын үстерергә. Бергә шөгыльләнү теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 105 бит	
9	Бу өйдә кем яши? дидактик уены	Группага йөрүче балаларның исемнәрен истә калдырырга ярдәм итәргә, фигыльләрне хәзерге һәм киләчәк заманда куллана белергә өйрәтергә (Бергә яшәрбез, Кем яши? Ишек шакый? һ.б.). Сорау сүзләрен куллана белүдә күнектерергә. Игътибарны, кабул итүләрен, диалогик сөйләмне үстерергә. Бер–береңә карата игътибарлылык һәм кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 107 бит	
10.	Алсу бездә кунакта	Балаларны шәһәрдә яшәүче кешеләрнең һөнәрләре (табиб, полиция хезмәткәре) белән таныштырырга, грамматик яктан җөмләләрне аңларга һәм аларны сөйләмдә дөрес кулланырга өйрәтүне дәвам итәргә. Игътибарны, хәтерне, күзәтүчәнлекне, кабул итүне	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 108 бит	

		үстерергә. Һөнәрләргә карата кызыксыну тәрбияләргә.		
11	Әминәнең туган көненә килегез	[К] авазын сүзләрдә һәм сөйләмдә әйтә белүләрен ныгытырга, килеш кушымчаларын дөрес әйтергә өйрәтергә. Савыт-сабаларны белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне киңәйтергә һәм активлаштырырга, гомумиләштерүче сүзләрне (савыт–саба) аңлый һәм куллана белүләрен формалаштыруны, җөмләләр белән җавап бирүдә күнектерүне дәвам итәргә. Инициативалы сөйләмне, игътибарны, хәтерне үстерергә. Башкаларга мөрәҗәгать итәргә теләк тудырырга (“Кунакка кил”). Үзара аралашуга омтылыш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 109 бит	
12	Минем гаиләм	Сүзләрдән ягымлы сүзләр (әти-әтием, әни-әнием, әби-әбием, сеңел-сеңлем) ясарга өйрәтергә, [Ә] авазының әйтелешен ныгытырга, аның ачык тиешле дәрәҗәдә кычкырып әйтүдә, тәрбияче сорауларына җавап бирүдә күнектерергә. Игътибарны, хәтерне, зурлар һәм балалар белән ирекле аралашуларын (йомыш кушканда-конверт эчендә нәрсә бар-кара әле; картинкадагы кешеләрнең халәтен күрсәтергә) үстерергә. Гаилә әгъзаларына ихтирам тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 110 бит	
13.	Купшы чыршы	Сузык һәм тартык авазларны, аваз иярәтемнәрен ачык әйтүдә, сыйфатларны дөрес куллана белүдә күнектерергә. “Төбендә” сүзен сөйләмдә кулланырга өйрәтергә. Сорауларга җавап бирү осталыкларын, игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерергә. Табигать объектларына (чыршыга) соклану хисләре тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 112 бит	
14	Куян чыршы янында	Сөйләмдә бәйлек сүзләрне (эчендә, артында, астында, өстә, өстендә) кулланырга, “кайда?, “кая?” сорауларына җавап бирергә, тәрбияче һәм иптәшләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне дәвам итәргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 113 бит	

		Тавыш көчен дөрес куллану белү осталыгын формалаштырырга. Игътибарны, тәрбиячененң сүзле күрсәтмәләре буенча эшләү осталыгын үстерергә. Нәфис сүзгә кызыксыну тәрбияләргә.		
15	Песи белән кәҗә чыршы янында	Балаларны тәрбияче сорауларына җавап бирергә өйрәтүне дәвам итәргә. Сөйләмдә фигыльләр һәм сыйфатлар куллануны активлаштырырга. [Ж] авазын иҗекләрдә, сүзләрдә һәм җөмләләрдә дөрес һәм ачык әйтүләрен формалаштырырга, аваз иялтемнәрен кабатлаганда тавыш көчен җайлый белүдә күнектерергә. Игътибарны, кабул итүне, тәрбиячененң сүзле күрсәтмәләрен үтәү осталыгы үстерергә. Хайваннарга карата мәрхәмәтлелек тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 115 бит	
16	Тылсымлы таякчык	Балаларны сузык һәм тартык авазларны, аерым сүзләрне ачык итеп әйтергә өйрәтергә, аларның төсләр турындагы күзаллауларын ныгытырга. Төсне белдерә торган сыйфатларны активлаштырырга. Балаларның кабул итүләрен, игътибарын, ишетү осталыкларын үстерергә. Бергә шөгыльләнү теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 117 бит	
17.	Кошлар	Балаларны аваз иялтемнәрен дөрес һәм ачык итеп әйтергә, алардан фигыльләр (гөр – гөрли, чырык-чыркылдый, кар-каркылдый) ясарга өйрәтергә. Гомумиләштерә торган сүзләрне (тавык, әтәч, каз –йорт кошлары) куллануда күнектерегә. Кошлар исеме, гәүдә өлешләре, хәрәкәтләр атамасы хисабына сүзлекләрен активлаштырырга. Балаларны кошлар белән таныштыруны дәвам итәргә. Балаларның игътибарын, хәтерен, сөйләмнең аваз культурасын үстерергә. Кошларга карата кызыксыну, алар турында кайгырту теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 118 бит	
18	Юлны	Балаларның кыш турында, кыш	Хәзрәтова Ф.В.	

	чистартабыз	көне башкарыла торган хезмәт күнекмәләре турындагы белемнәрен формалаштырырга. Көрәк белән эшләү күнекмәсенә өйрәтергә. Урам себерүче хезмәте белән таныштырырга. Урам себерүче, көрәк, кар көрәргә, атарга кебек сүзтезмәләр һәм сүзләр хисабына балаларның сүзлеген активлаштырырга. Аерым сүзләрне (зур көрәк, кечкенә көрәк, ак кар, күп кар, әз кар) аермачык әйтүдә күнектерергә. Хезмәт күнекмәләрен, кеше хәрәкәтләрен имитацияләүне үстерергә. Зурларга ярдәм итү һәм гади хезмәт хәрәкәтләре үтәү теләге тәрбияләргә.	Туган телдә сөйләшәбез 120 бит	
19.	Шундый ук предметны тап дидактик уены	Үз фикерләрен грамматик яктан дөрес итеп ике-өч сүздән торган фразалар (гади җөмләләр) белән белдерергә өйрәтергә. Гомумиләштерә белүдә күнектерергә. Аталган предметларны чынбарлыкта һәм картинада танырга өйрәтергә, предметларның билгеләнешен ачыкларга. Предметларның исемнәрен атау хисабына (сабын теш щеткасы, теш пастасы, сөлге, кыстыргыч) һәм сөйләмдә кулланылган фигыльләр ярдәмендә сүзлекне баетырга, активлаштырырга. Тәрбияче сорауларына гади җөмлә белән тулы җавап бирү осталыгын, игътибарны, сенсор сәләтләрне үстерергә. Культура-гигиеник күнекмәләр тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 121 бит	
20	Машина һәм самолет (Уенчыклар карау)	Балаларны уенчыкларның өлешләрен, сыйфат билгеләрен - төсен, формасын аерырга һәм атарга өйрәтергә. Исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны дәвам итәргә. [У] сузык авазын әйтүдә күнектерергә. Очучы, очып китү, очып төшү, йөк машинасы, самолет сүзләре хисабына сүзлекне активлаштырырга. Уенчыклар (машина, самолет) белән таныштыруны дәвам итәргә. Балаларның нинди? кайда? нәрсә ташый? сорауларына тулы	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 123 бит	

		фразалар белән җавап бирү осталыгын, игътибарын үстерергә. Шофер, очучы һөнәрләренә хөрмәт тәрбияләргә.		
21	Мәрьямне табыйк	Балаларны кайда? кая? сорауларына җавап бирергә, сөйләмдә өстенә, артына, астына сүзләрен кулланырга өйрәтергә. Балаларның игътибарын, хәтерен үстерергә. Уенга кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 125 бит	
22	Кына гөле (бальзамин)	Балаларны бүлмә гөле – кына һәм аның өлешләре белән таныштырырга. Сабак, яфрак, чәчәк сүзләре хисабына сүзлекләрен активлаштырырга. Балаларның зурлар белән аралашуын, аңлауларын, күзәтүчәнлекләрен, игътибарларын үстерергә. Бүлмә гөлләренә карата кызыксынучанлык, аларны карау теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 126 бит	
23	Бармак уены белән таныштыру. Йорт Хайваннары күнегүе.	Халык авыз иҗаты белән таныштыруны дәвам иттерергә. Катлаулы булмаган фразаларны куллануда күнектерергә. Йорт хайваннарының исемнәрен ныгытырга, мөгери, кычкыра, мыраулый, өрә дигән фигыльләр хисабына балаларның сүзлеген активлаштырырга. [М], [у] авазларын төгәл әйтергә өйрәтергә. Хәтерне, кабул итүне, авазларны әйтү культурасын үстерергә. Халык авыз иҗатына, йорт хайваннарына кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 127 бит	
24	Чуар табык әкиятен сөйләү.	Балаларны халык авыз иҗаты әсәрләре белән таныштыруны дәвам итәргә, әкиятне тыңлау теләге тудырырга. Чуар, күкәй, алтын, гади, тычкан кебек сүзләр хисабына балаларның сүзлеген баетырга. Тәрбияче башлаган фразаны дәвам иттерү осталыгын, хәтерне, игътибарны, кабул итүне үстерергә. Әкият персонажларына карата кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 129 бит	
25.	Бүлмә гөлләре	Балаларның гади сорауларга	Хәзрәтова Ф.В.	

	(фикус, яран).	җавап бирү осталыгын камилләштерергә, бүлмә гөлләренең өлешләрен атарга, аларның сыйфат билгеләрен белдерә торган сүзләр хисабына сүзлекне баетырга. Гөлләргә карата кызыксынуларын үстерергә. Элементар хезмәт күнекмәсе булдыру теләге тәрбияләргә.	Туган телдә сөйләшәбез 129 бит	
26	Йөк машинасы.	Машина, аның өлешләре турындагы балаларның белемнәрен арттырырга, ком, аның үзлекләре белән таныштырырга, машинаның төрен, өлешләрен, комның үзлекләрен белдерә торган исемнәр, сыйфатлар хисабына сүзлекне активлаштырырга. [В], [п] авазларының дөрес әйтелешен булдырырга. Кызыксынучанлыкны, кабул итүне үстерергә. Тәрбияче һәм яшьтәшләре белән аралашу теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 131 бит	
27	Язгы урманда	Кайда?, нинди? сорауларына җавап бирергә өйрәтергә; өстә, агач төбендә сүзләрен куллану хисабына сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерергә; аваз ияртемнәрен ачык, төгәл әйтүдә күнектерергә; [ш] авазын ныгытырга. Табигатьтәге сезон үзгәрешләре турында белемнәрен формалаштыруны дәвам итәргә. Балаларның игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерергә. Табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 132 бит	
28	Бозау, бәрән, колын, кәҗә бәтие, сез кайда?	Балаларның йорт хайваннары турындагы белемнәрен киңәйтергә. Бозау, бәрән, колын, кәҗә бәтие сүзләре хисабына сүзлекне баетырга һәм активлаштырырга. Тәрбияченең сүзле күрсәтмәләрен үти белү осталыгын формалаштырырга. Игътибарны, хәтерне үстерергә. Башкаларга ярдәм итү теләге, тыңлаучанлык, хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 134 бит	
29.	Балалар бакчасы ишегалдында	Исемнәр, фигыльләр, сыйфатлар хисабына сүзлекне активлаштырырга. Фигыльләрне һәм сыйфатларны исемнәр белән яраклаштыруда күнектерергә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 136 бит	

		Балаларны участокта үсә торган үсемлекләр исеме белән таныштыруны дәвам итәргә. Табигатьтәге сезонлы үзгәрешләр турында белемнәрне киңәйтергә. Төсләрне, матурлыкны белдерүче сыйфатлар ярдәмендә сөйләм теле компонентларын үстерергә. Табигать объектларына карата кызыксыну, хезмәткә хөрмәт тәрбияләргә.		
30	Кызыксынучан Тел.	Балаларны [т], [д], [к] авазлары кергән аваз ияртемнәрен әйтергә өйрәтергә; аваз ияртемнәрен төрле югарылыктагы тавыш (калын, нечкә) белән әйтүдә күнектерергә; [т], [д], [к] авазларын сүзләрдә, фразаларда әйтүне ныгытырга. [Т], [д], [к] авазларын әйтү хисабына сөйләмнең аваз культурасын, балаларның фантазиясен үстерергә. Игътибарлылык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 138 бит	
31	Зоопарк	Җылы якның кайбер хайваннары белән таныштырырга; сөйләмдә сыйфатлар кулланырга өйрәтүне дәвам итәргә; яшәү шартлары буенча гомумиләштерергә өйрәтергә. Предметлар, уенчыклар турында сөйләм аша ирекле аралашуларын үстерергә. Җылы як хайваннарына карата сакчыл караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 139 бит	
32	Рәхмәт, җәй!	Балаларны яшелчәләрне, җиләк-җимешләрне тәме буенча аерырга өйрәтүне дәвам итәргә; яшелчәләр, җиләк-җимешләр, агачлар турындагы белемнәрне киңәйтергә. Сөйләм теле компонентларын, нормаларын үстерергә. Игътибар белән тыңлауларын, табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 140 бит	
33	Тузганак чәчәген карау	Балаларны үсемлекләр белән таныштыруны дәвам итәргә; тузганак чәчәге турында белемнәр бирергә, аны танырга, атарга, төзелеше (чәчәге, сабагы, яфраклары) буенча аера белергә өйрәтергә; сүзлек запасын киңәйтергә; тузганак, чәчәк, сабак	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 89 бит	

38		сүзләрен сөйләмдә активлаштырырга. Балаларның сенсор сәләтләрен, кабул итүләрен, игътибарын, күзәтүчәнлеген үстерергә. Табигать белән турыдан-туры аралашудан шатлык хисләре уятырга; матурлыкны күрә белүне, үсемлекләргә сакчыл караш тәрбияләргә.		
34	Йорт хайваннары	Балаларның йорт хайваннары (сыер, ат, песи, эт) турындагы белемнәрен (кайда яшиләр, нәрсә ашыйлар) киңәйтергә. Хайваннарның исемнәрен, хәрәкәтләрен атауда күнектерергә. Сүзлекне баетырга, тәрбияченең сорауларына җавап бирү, мөстәкыйльлек һәм активлык күрсәтү теләге үстерергә. Йорт хайваннарына кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 91 бит	
36	Балалар тавыкны һәм чебиләрне ашаталар" (авторлары В. Езикеева, Е. Радина) картинасын карау	Балаларны картинаны карарга, эчтәлеге буенча сорауларга җавап бирергә, тәрбиячененң һәм иптәшләреңнең аңлатмаларын тыңларга өйрәтүне дәвам итәргә. Сөйләмне томшык, тавык, чебиләр, табак кебек сүзләр хисабына баетырга, игътибарны, хәтерне, образлы фикерләүне үстерергә. Йорт кошларына карата сак караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 92 бит	
37	Ком үзлекләре	Балаларны комны тикшерү ысулларына (комны учка алып, йомарларга һәм сибәргә), төсе буенча комның дымлылыгын билгеләргә өйрәтергә. Коры, дымлы, юеш, сибелүчән, сибелә, әвәләү сүзләре хисабына балаларның сүзлеген активлаштырырга, игътибарны, сенсор сәләтләрне үстерергә. Ком белән уйнауга кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 94 бит	
38	КАБАТЛАУ Йорт хайваннары	Балаларның йорт хайваннары (сыер, ат, песи, эт) турындагы белемнәрен (кайда яшиләр, нәрсә	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез	

		ашыйлар) киңәйтергә. Хайваннарның исемнәрен, хәрәкәтләрен атауда күнектерергә. Сүзлекне баетырга, тәрбияченең сорауларына җавап бирү, мөстәкыйльлек һәм активлык күрсәтү теләге үстерергә. Йорт хайваннарына кызыксыну тәрбияләргә.	91 бит	
39	КАБАТЛАУ Рәхмәт, җәй!	Балаларны яшелчәләрне, җиләк-җимешләрне тәме буенча аерырга өйрәтүне дәвам итәргә; яшелчәләр, җиләк-җимешләр, агачлар турындагы белемнәрне киңәйтергә. Сөйләм теле компонентларын, нормаларын үстерергә. Игътибар белән тыңлауларын, табигать объектларына сакчыл караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 140 бит	

Кулланма матераллар

1. Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез. – Казан: Татар.кит.нәшр., 2012.
2. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм министрлыгы. Туган телдә сөйләшәбез. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (беренче кече яшьтәгеләр төркеме) Методик кулланма өчен аудио-кушымта)
3. Туган телдә сөйләшәбез. Күрсәтмә һәм таратма рәсемнәр.

“Матур әдәбият уку” белем бирү өлкәсе

“Матур әдәбият уку” белем бирү өлкәсе эчтәлеге баларда китап укуга кызыксыну һәм ихтыяҗ формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Матур әдәбият уку

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

- Үзләренә аңлаешлы булган шигырьләр, әкиятләр,хикәяләр тыңлау. Кабатлап укыганда кайбер сүзләрне, кечерәк фразаларны өлкәннәргә кушылып әйтү.
- Тәрбияче белән бергә таныш китапларның рәсемнәрен карау.
- Өлкәннәр ярдәме белән шигырьләр уку (А. Бартоның “Игрушки” циклыннан һ.б.)

Эшчәнлекнең тематик планы

Сентябрь

№	Тема	Бурычлар	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Үчтеки, үчтеки такмагын уку	Фольклор әсәрләренә кызыксыну уятырга; шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтергә. Балаларның эмоциональ сферасын үстерергә. Нәфис сүзгә мәхәббәт тәрбияләргә	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 142 бит	
2	Ә.Бикчәнтә-еваның Туп туп-тубыбыз шигырен уку	Балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итәргә, таныш предметларны таный һәм атый белергә өйрәтергә, шигырьне укыганда, шигырьнең аерым сүзләрен әйтергә мөмкинлек бирергә, тупның төсләрен ныгытырга. Балаларның эмоциональ сферасын үстерергә. Уңай эмоциональ атмосфера тудырырга, уенчыкларга сакчыл караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 143 бит	
3	С.Сөләйма-нованың Ике шигырен уку	Балаларда шигъри әсәргә кызыксыну уятырга, поэтик әсәрнең эчтәлеген аңларга өйрәтергә, баланың үзе турында күзаллауларын формалаштыруны дәвам итәргә, “кул”, “аяк”, “колак”, “күз”, сүзләре хисабына сүзлекне киңәйтергә һәм активлаштырырга. Һәр әгъзаның яшәү өчен әһәмияткә ия булуын һәм кирәклеген тоемлауларын үстерергә. Культура-гигиеник күнекмәләр тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 144 бит	
4	Хайваннар-ны чакыру эндәшен уку	Эндәшнең эчтәлеген аңларга өйрәтергә, фольклорның бу төр жанрына кызыксыну уятырга, текстның эчтәлеге буенча аваз ияртемнәрен, ымлыклар әйтүдә күнектерергә, тәрбиянең сорауларына аңлап җавап бирүләрен ныгытырга. Балаларның игътибарын күзәтүчәнлеген үстерергә. Хайваннарны ярату теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 145 бит	
5	Д.Гарифулинның Йә, алар кемнәр икән шигырен уку.	Шигъри әсәрне аңлап кабул итәргә өйрәтүне дәвам итәргә, “бак-бак”, “Мә-мә”, “Кар-кар” аваз ияртемнәрен кабатларга. Балаларны шигырьдә бирелгән диалогка җәлеп итәргә; сүзлекне үстерергә һәм активлаштырырга. Кошларга, хайваннарга карата	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 146 бит	

		мәрхәмәтлелек тәрбияләргә.		
6	Б.Рәхмәтнең Су шигырен уку.	Текстка туры китереп, хәрәкәтләр ясарга өйрәтергә, шигъри әсәрнең эчтәлеген аңларга ярдәм итәргә, [ю] авазын ачык итеп әйтүдә күнектерергә, шигырьнең эчтәлегенә эмоциональ җавап бирүләренә булышлык итәргә. Сүзлекне үстерергә һәм активлаштырырга. Культура-гигиена күнекмәләрен тәрбияләүне дәвам итәргә	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 147 бит	
7	Г.Тукайның Гали белән кәҗә шигырен уку.	Шигъри әсәрне аңларга өйрәтергә; балаларга дөньянын бер кешесе дигән күзаллауны бирергә. Кәҗәне танырга өйрәтүне дәвам итәргә. Кәҗә, чирәм, сакал сүзләре хисабына сүзлек запасын киңәйтергә, хәрәкәтләрне үстерергә. Бер-беренә карата һәм хайваннарга карата кайгыртучанлык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 148 бит	
8	З.Туфайлованың Ул зу-у-у-ур үскән шигырен уку	Шигъри әсәрне кабул итәргә һәм хезмәтнең нәтиҗәсен күрә белергә өйрәтергә, утырткан, сипкән, үскән кебек эш-хәрәкәтне белдерә торган фигыльләр хисабына сүзлекне киңәйтергә, активлаштырырга; шигырьне истә калдыруларына булышлык итәргә; сүз төркемнәрен дөрес кулланып диологлы сөйләмне баетырга. Уңай эмоциональ халәтне үстерергә. Гөлләргә карата сакчыл караш, гөлнең матурлыгына соклана белүләрен тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 150 бит	
9	Песи-нечкәбил бишек җырын уку.	Шигъри әсәрнең эчтәлеген аңлатырга, бишек җырын сәхнәләштерергә һәм текстка туры китереп хәрәкәтләр башкара белергә өйрәтергә. Балаларның игътибарын үстерергә. Фольклор әсәрләренә кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 151 бит	
10.	М.Җәлилнең Маэмай шигырен уку.	Шигъри әсәр белән таныштырырга, аңлап кабул итәргә өйрәтергә, бармак театры элементларын куллануны дәвам итәргә. Сүзлек запасын киңәйтергә (маэмай, борын, йөгерә, өрә, ишетә, күрә). Йорт хайваннарына кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 151 бит	

11	М. Җәлилнең Әтәч шигырен уку.	Күрсәтмәлек кулланмыйча әдәби әсәрне тыңлый һәм кабул итү күнекмәләрен формалаштырырга, кычкырганда барлыкка килгән тавышлары буенча йорт кошларын таный һәм атый белергә өйрәтергә, [к] авазының әйтелешен ныгытырга. Шигырьне бармаклар театры ярдәмендә сәхнәләштерү күнекмәләрен үстерергә. Йорт кошларына карата мәхәббәт тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 152 бит	
12	Җ.Тәрҗемановның Маэмай шигырен уку	Шигъри әсәрне аңларга өйрәтүне дәвам итәргә, аерым сүзләрне (Акбаем, маэмаем, өрә) һәм зур булмаган фразаларны (“ташлар ыргытмагыз!”, “Мине котыртмагыз!”) кабатларга өндәргә. Балаларның игътибарын үстерергә. Эткә карата миһербанлылык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 153 бит	
13.	Ә.Бикчәнтәеваның Беренче адым шигырен уку.	Балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итәргә; кайбер сүзләрне әйтергә өндәргә; бирелгән сорауларга җавап бирергә өйрәтергә. Игътибарын үстерергә. Күмәк эшчәнлек күнекмәләре тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 154 бит	
14	Карга әйтә.. эндәшен уку.	Шигъри әсәрне кабул итәргә өйрәтергә, кошлар турында балаларның белемнәрен ныгытырга һәм киңәйтергә; аларның тышкы кыяфәтенә игътибар итәргә, сүзлекне баетырга; [к] авазының дөрес әйтелешен булдырырга. Балаларның игътибарын үстерергә. кошларга карата кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 156 бит	
15.	Ә.Ерикәйнең Беренче кар шигырен уку	Шигъри әсәрне аңлап кабул итәргә өйрәтергә дәвам итәргә; әсәр аша табигать дөньясына җәлеп итәргә, кышкы күренешләр турында белемнәрен формалаштырырга; “йомшак”, “ап-ак” сыйфатлары хисабына сүзлек запасын киңәйтергә һәм активлаштырырга. Катлаулырак сорауларга җавап бирә белүләрен, хәтерен, уңай эмоцияләрен үстерергә. Табигатькә мәхәббәт, туган телне өйрәнүгә кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 157 бит	
16	Җ.Тәрҗемановның Йокы бабай әкиятен сөйләү.	Хикәянең эчтәлеген балаларга аңларга ярдәм итәргә. Игътибар белән тыңлауларын үстерергә. Бирелгән сорауларга җавап бирү теләге тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 158 бит	
17	С. Летованың Кар бабай	Күләме буенча зур булмаган әдәби әсәрне (хикәяне) күрсәтмәлелектән башка	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә	

	хикәясен уку.	гына тыңларга һәм сорауларга аңлаешлы итеп җавап бирергә өйрәтүне дәвам итәргә, балаларның әңгәмәдә җиңел һәм иркен аралашуларына ирешергә, сүзлек запасын киңәйтергә (яхшы күңел, йомшак күңел, киң күңел). Балаларның игътибарын, бергәләп тыңлау күнекмәсе үстерергә. Сүз сәнгатенә кызыксыну тәрбияләргә.	сөйләшәбез 159 бит	
18.	Ш.Маннурның Яратам шигырен уку.	Балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итәргә; шигырьне тыңлау теләге уятырга, сорауларга аңлап җавап бирүдә, [ә] авазын ачык итеп әйтүдә күнектерергә. Балаларның игътибарын, кабул итүен үстерергә. Әти-әниләргә, туганнарга мәхәббәт тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 160 бит	
19	Кәккүк-чыпчык уены.	[Ч] һәм [к] авазларын дөрес һәм ачык итеп әйтергә өйрәтергә, сүзлекне активлаштырырга. Балаларның эмоциональ сферасын үстерергә. Фольклор әсәрләренә кызыксыну тәрбияләүне дәвам иттерергә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 161 бит	
20	Г.Таһированың Йокла, курчак шигырен уку.	Балаларга шигырьнең эчтәлеген аңларга ярдәм итәргә; шигырьне тыңлау теләген уятырга, [ә], [ү] авазларын ачык итеп әйтүдә күнектерергә. Балаларның игътибарын үстерергә. Курчакка карата кайгыртучанлык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 162 бит	
21	Ә.Каринның Тавык шигырен уку.	Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтүне дәвам итәргә; фланелеграфта шигырь эчтәлегенә туры килгән рәсемнәр яки уенчыклар күрсәтергә; тавыкны рәсемнәрдә һәм уенчыкларда танырга өйрәтергә. Тәрбияче артыннан кайбер фразаларны кабатларга өндәп, балаларның сөйләмен активлаштырырга. Балаларның игътибарын, кабул итүләрен, сорауларга җавап бирү осталыкларын үстерергә. Әбиләргә карата ихтирам, игътибар, ярату хисләре тәрбияләү.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 163 бит	
22	Э.Шәрифуллинаның Иң матур әни шигырен уку.	Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтүне дәвам итәргә. Тәрбияче артыннан кайбер фразаларны кабатларга өндәп, балаларның сөйләмен активлаштырырга. Балаларның игътибарын, кабул итүләрен, сорауларга җавап бирү	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 165 бит	

		осталыкларын үстерергә. Әниләргә карата ихтирам, игътибар, ярату хисләре тәрбияләү.		
23.	Йомры икмәк әкиятен уку (рус халык әкияте).	Балаларны “Камыр малай” әкияте белән таныштырырга, әкиятнең эчтәлеген аңларга ярдәм итәргә. Шар әвәләү (камыр кисәген түгәрәкләү хәрәкәтләре ясап кулларда тәгәрәтү) күнекмәсен ныгытырга. Сорауларга җавап бирү осталыгын үстерергә. Әкиятләрне тыңлау, аңа карата кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 166 бит	
24	Йомры икмәк әкиятен кабатлау.	Әкиятне тәрбияче белән бергә сөйләргә өйрәтергә, аерым фразалар әйтү хисабына балаларның сүзлеген активлаштырырга. Балаларның игътибарын, кабул итүен үстерергә. Әкият геройларына карата кызыксынучанлык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 166 бит	
25	Теремкәй рус халык әкиятен уку.	Балаларны яңа әсәр белән таныштырырга; әкиятне игътибар белән тыңларга өйрәтергә. Балаларның игътибарын үстерергә. Халык иҗатына кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 169 бит	
26	Теремкәй әкиятен сәхнәләштерү	Әкият белән таныштыруны дәвам итәргә. Аваз ияртемнәрен ачык кабатларга өйрәтергә. Сәхнәләштерүгә кызыксыну уятырга; уен барышында фразаларны дөрес әйтү осталыгын үстерергә. Халык әкиятләренә кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 169 бит	
27	Ш.Галиевнең Яз шигырен уку	Балаларның шигъри әсәрне аңлап кабул итүләренә ирешергә, шигырь ярдәмендә яз турындагы белемнәрен киңәйтергә, [т] авазын, “тып” аваз ияртемен ачык итеп әйтүдә күнектерергә; сүзлек запасын киңәйтергә һәм активлаштырырга. Балаларның кабул итүләрен, игътибарын, кызыксынучанлыгын үстерергә. Язгы табигать күренешләренә соклану хисе тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 170 бит	
28	Тор-тор, тургай (баланы уятканда) такмагын уку.	Такмакның эчтәлеге белән таныштырырга; [т] авазын ачык итеп әйтүдә күнектерергә. Аваз ияртемнәрен әйтү хисабына балаларның сүзлекләрен үстерергә. Фольклор әсәрләренә кызыксыну	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 171 бит	

		тәрбияләргә кошларга карата кызыксыну тәрбияләргә.		
29	Тук, тук, тукран... эндәшен уку.	Шигъри текстны тыңлый белү осталыгы формалаштырырга, кошлар (тукран белән) таныштыруны дәвам иттерергә, аваз ияртемнәрен ачык кабатларга, [т], [к] авазлары әйтелешен кабатларга. Балаларның игътибарын үстерергә. Кошларга карата сакчыл караш тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 172 бит	
30	Кояш, чык,чык... эндәшен уку.	Балаларга эндәшнең эчтәлеген аңларга, сюжетның эзлеклелеген истә калдырырга ярдәм итәргә. Тыңлый белү сәләтен, эмоциональ сферасын үстерергә. Күмәк эшкә кызыксыну тәрбияләргә .	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 173 бит	
31	Р.Батулланың Нурбәк әкиятен уку.	Әкиятне игътибар белән аңлап тыңларга өйрәтүне дәвам итәргә; [а], [у], [ә] сузык авазларын һәм аваз ияртемнәрен ачык итеп әйтүдә күнектерергә; әкият персонажларын уенчыкларда танырга һәм атарга өйрәтергә. Балаларның игътибарын үстерергә. Әкият геройларына карата кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 174 бит	
32	К.Д. Ушинский нын Казлар хикәясен уку.	Казларны һәм үрдәкләрне аера белергә өйрәтергә, матур әдәбият әсәре - хикәяне күрсәтмәлелек кулланмыйча тыңлый белүләренә ирешергә; аваз ияртемнәрен аермачык әйтүдә, күплек һәм берлек сандагы исемнәрне аера белүдә һәм дөрес куллануда күнектерергә. Балаларның кабул итүләрен, игътибарын, хәтерен, тәрбиячене күрсәтмәләрен үти алу осталыкларын үстерергә. Йорт кошларына карата кызыксыну тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 175 бит	
33.	Ә.Каринең Чебиләр шигырен уку**.**	Күрсәтмәлелек кулланмыйча шигъри әсәрне тыңларга өйрәтергә; кайбер фразаларны тәрбияче артыннан кабатларга өндәргә, [ч] авазын, аваз ияртемнәрен дөрес әйтүдә күнектерергә. Эмоциональ сфераны үстерергә. Йорт кошларына карата кайгыртучанлык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 176 бит	
34	С.Сөләйма нованың Кызыл этәч шигырен	Шигъри әсәрне тыңларга өйрәтергә; гади сорауларга җавап бирү теләге уятырга, “кикри-күк” аваз ияртемен кабатлауда күнектерергә. Балаларның кабул итүләрен,	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 177 бит	

	уку.	игътибарын, хәтерен, тәрбияченең күрсәтмәләрен үти алу осталыкларын, эмоциональ сферасын үстерергә. Йорт кошларына карата мәрхәмәтлелек тәрбияләргә.		
35	Д. Гарифуллин ның Мыраубикә шигырен уку.	Шигырь ярдәмендә песи белән таныштыруны дәвам итәргә, песи турындагы белемнәрен ныгытырга һәм киңәйтергә, “мыр-мыр”, “гыр-гыр” аваз ияртемнәрен ачык итеп кабатлауда күнектерергә. Сорауларга җавап бирү теләге үстерергә. Песиләргә карата кайгыртучанлык тәрбияләргә.	Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез 178 бит	

Кулланма матераллар

1. Хәзрәтова Ф.В. Туган телдә сөйләшәбез. – Казан: Татар.кит.нәшр., 2012.
2. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм министрлыгы. Туган телдә сөйләшәбез. Балалар бакчасында татар телендә тәрбия һәм белем бирү (беренче кече яшьтәгеләр төркеме) Методик кулланма өчен аудио-кушымта.
3. Туган телдә сөйләшәбез. Күрсәтмә һәм таратма рәсемнәр.

НӘФИС-НӘФАСӘТИ ҮСЕШ

“Иҗади сәнгать” белем бирү өлкәсе

“Иҗади сәнгать” белем бирү өлкәсе эчтәлеге баларда әйләнә-тирәдәге матурлыкка кызыксыну уятуны һәм үз-үзләрен күрсәтү ихтыяҗларын канәгатьләндерүне формалаштыру максатларын тормышка ашыруга юнәлтелә һәм белем бирү бурычларын билгели.

Рәсем ясау

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

Балаларны кәгазь, карандаш, буяу белән таныштыру һәм аларны кулланырга өйрәтү.

Төсләр (кызыл, яшел, сары, ак, кара, зәңгәр) белән таныштыруны дәвам итү.

Кәгазьгә буяу төшерергә, туры, вертикаль һәм горизонталь сызыклар (озын юл, бәйрәм салюты, җилдән сыгылган үлән) үткәрергә өйрәтү. Түгәрәк формадагы предметларны (болыт, кар йомарламы, шар, күлдәвек һ.б.) сүрәтли алу дәрәҗәсенә китереп җиткерү.

Эшчәнлекнең тематик планы

Сентябрь

№	Тема	Бурычлар	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Каләм белән ясарга өйрәнәбез	Карандаш һәм кәгазь белән таныштыру, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү, карандашны дөрес итеп тотарга өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Карандаш белән таныштыруны дәвам итү	Карандаш һәм кәгазь белән таныштыруны дәвам итү, туры сызыклар ясарга өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Без рәсем ясарга өйрәнәбез	Карандашны 3 бармак белән тотарга өйрәтүне дәвам итү, карандашны нык басмаска өйрәтү, төрле төстәге карандашларны куллану.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Чебиләргә юл ясыйбыз	Карандашны ун кулга дөрес итеп тотарга өйрәтүне дәвам итү, карандашны нык басмыйча юл ясарга өйрәтү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Октябрь

1	Карандаш белән ясау – Яңгыр ява	Карандаш һәм кәгазь белән таныштыру, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү, карандашны дөрес итеп тотарга өйрәтү, штрих белән яңгыр яуганын күрсәтергә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Карандаш белән ясау – Камкалар үлән арасында йөриләр	Карандаш һәм кәгазь белән таныштыруны дәвам итү, туры сызыклар ясарга өйрәтү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Буяулар белән таныштуру	Краскага кызыксыну тәрбияләү, кәгазьдә краска табын калдырырга өйрәтү, рәсемнәренә карап шат күңел булдыру.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Чебиләргә юл ясыйбыз	Карандашны ун кулга дөрес итеп тотарга өйрәтүне дәвам итү, карандашны нык басмыйча юл ясарга өйрәтү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Ноябрь

1	Краска белән ясау – Без йөрибез топ-топ-топ	Мазок ритмы белән эзләр ясау, полоскада эзләр төшерү, пумала белән дөрес кулланырга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Беренче кар ява – краска белән ясау	Ритм белән мазоклар төшерү, рәсемгә карап шат күңел булдыру, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Краска белән ясау – Салют	Мазок ритмы белән утлар ясау, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Карандаш белән ясау – Йомгак	Түгәрәк хәрәкәтләр белән йомгак ясарга өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
5	Карандаш белән ясау – Төрле төстәге капка	Карандашны ун кулга дөрес итеп тотарга өйрәтүне дәвам итү, карандашны нык басмыйча капка ясарга өйрәтү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Декабрь

1	Краска белән ясау – Агачка, җиргә әкрен генә кар ява	Мазок ритмы белән кар ясау (агачка, җиргә), пумала белән дөрес кулланырга өйрәтүне дәвам итү, рәсемгә кызыксыну уяту.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Матрешкаларның сарафаннарын бизәү – краска белән ясау	Төрле төсләр белән кулланырга өйрәтү, төрле таплар ясау, сарафан силуэтын бизәү, узорга карап шатлану.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Краска белән ясау – Төрле төстәге утлар	Мазок ритмы белән утлар ясау, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Краска белән ясау – Чыршыны бизәү	Чыршы рәсеменә мазок ритмы белән утлар ясау, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Январь

1	Краска белән	Контрастный мазок белән аюның һәм	Т. Г. Казакова	

	ясау – Аю атлый, куян сикерә	куяннын хәрәкәтләрен күрсәтү, аларның эзләрен ясау, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Неваляшканың күлмәген бизәү – краска белән ясау	Төрле төсләр белән кулланырга өйрәтү, төрле таплар ясау, неваляшка силуэтын бизәү, узорга карап шатлану.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Краска белән ясау – Урманда кемнәр яши	Контрастный мазок белән хайваннарның хәрәкәтләрен күрсәтү, аларның эзләрен ясау, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Февраль

1	Краска белән ясау – Кар бөртекләре	Мазок ритмы белән кар бөртекләрен ясау, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү, әйләнә-тирә тормышның күренешләрен сүрәтләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Урамда кар ява – краска белән ясау	Мазок ритмы белән кар яуганын төшерү, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү, әйләнә-тирә тормышның күренешләрен сүрәтләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Краска белән ясау – Юлларга кар яуган	Контрастный мазок белән кар яуганын ясау, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Краска белән ясау – Тәрәзәгә кояш көлеп карый	Түгәрәк ясарга өйрәтү, аны буярга, сары төс белән таныштыруны өйрәтү, әйләнә-тирә тормышның күренешләрен сүрәтләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Март

1	Краска белән ясау – Кояшкай	Түгәрәк ясарга өйрәтү, аны буярга, сары төс белән таныштыруны өйрәтү, әйләнә-тирә тормышның күренешләрен сүрәтләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Карандаш белән ясау – Төрле төстәге түгәрәкләр	Төрле төсләр белән түгәрәкләр ясарга өйрәтүне дәвам итү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү, төрле төсле карандашлар белән кулланырга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Краска белән ясау – Солнечные зайчики	Контрастный мазок белән төрле төстәге түгәрәкләр ясау, краска белән чиста итеп ясарга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших	

			дошкольников	
4	Краска белән ясау – Түбәдән тамчы тама	Түбәдәге бозларны күзәтү, тамчылар ясау, әйләнә-тирә тормышның күренешләрен сүрәтләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Апрель

1	Карандаш белән ясау – Йомры икмәк юлдан тәгәри	Түгәрәк ясарга өйрәтү, аны буярга, сары төс белән таныштыруны өйрәтү, рәсемгә үзләре теләгән предметларны ясау.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Карандаш белән ясау – Аквариумда балыклар йөзә	Төрле төстәгебалыклар ясарга өйрәтү, рәсемгә кызыксыну тәрбияләү, төрле төсле карандашлар белән кулланырга өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Карандаш белән ясау – Кызыл һәм зәңгәр төстәге картинкалар	Кызыл һәм зәңгәр төс белән таныштыруны дәвам итү, төрле рәсемнәр ясау, әйләнә-тирә тормышның гади предметларын сүрәтләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Краска белән ясау – Курчакныңкү лмәген бизәү	Төрле төсләр белән кулланырга өйрәтү, төрле таплар ясау, күлмәкнең силуэтын бизәү, узорга карап шатлану.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Май

1	Карандаш белән ясау – Төрле төстәге шарлар	Түгәрәк ясарга өйрәтү, аны буярга, төрле төсләр белән таныштыруны дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Краска белән ясау – Кояш яктырта, чәчәкләр үсә	Балаларда композиция сүрәтләргә өйрәтү, рәсемгә карата кызыксыну тәрбияләү, эстетик тәрбия бирү, рәсем ясау буенча гади күнекмәләр бирү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Краска белән ясау – Без ничек рәсем ясый беләбез	Балаларда мөстакыйльлек тәрбияләү, ирекле темага рәсем ясау.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Кулланма матераллар

1. Казакова Т. Г.. Изобразительная деятельность младших дошкольников: М.: - Просвещение, 1980

Әвәләү

Ел ахырында үзләштерелергә тиешле белем һәм күнекмәләр

Балаларда әвәләп ясауга кызыксынучанлык уяту. Пластилинның үзлекләре белән таныштыру: йомшак, кисәкләргә бүлергә, әвәләргә мөмкин.

Пластилин йомарламыннан кечерәк кисәкне аерып алырга, турыга һәм түгәрәкләп тәгәрәтеп карандаш койма баганасы, туп әвәләргә, пластилиннан божра (клиндер, балдак) әвәләргә өйрәтү.

Пластилин йомарламын ике уч арасына кысып изәргә, бармак белән уртасына басып кабартма, печенье, тәгәрмәч ясарга, 2-3 таныш форманы (пирамида, гөмбә, шалтравык һ.б.) тоташтырырга өйрәтү.

Пластилин белән дөрес эш итәргә: аны тактада әвәләргә, читкә төшермәскә өйрәтү, чиста, пөхтә эшләргә күнектерү.

Эшчәнлекнең тематик планы

Сентябрь

№	Тема	Бурычлар	Файдаланылган әдәбият	Вакыты
1	Пластилин белән таныштыру	Әвәләүгә кызыксыну уяту, пластилин белән чиста, пөхтә итеп эш итәргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Пластилин белән таныштыруны дәвам итү	Әвәләүгә кызыксыну уяту, пластилин белән чиста, пөхтә итеп эш итәргә өйрәтү, пластилинның үзлекләре белән таныштыру.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Пластилин белән эш итәргә өйрәтү	Әвәләүгә кызыксыну уяту, пластилин белән чиста, пөхтә итеп эш итәргә өйрәтү, пластилинның үзлекләре белән таныштыру, кисәкләргә бүлергә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Кабатлау	Әвәләүгә кызыксыну уяту, пластилин белән чиста, пөхтә итеп эш итәргә өйрәтү, пластилинның үзлекләре белән таныштыру, кисәкләргә бүлергә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Октябрь

1	Әтәчкә койма төзибез	Ике кул арасында пластилинны тәгәрәтеп “колбасиклар” ясыйбыз, әвәләүгә кызыксыну уяту.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Чыпчыкларны	Олы кисәктән вак кисәкләргә бүлеп	Т. Г. Казакова	

	ашатабыз	“чыпчыкларга” ашарга әзерләү, пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтүне дәвам итү.	Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Курчакка печенье пешерәбез	Балаларда әвәләүгә кызыксыну уяту, пластилин йомарламын ике уч арасында кысып изәргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Бу нәрсәгә ошаган	Пластилинны төрле метод белән әвәләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Ноябрь

1	Коймак пешерәбез	Пластилин белән чиста, пөхтә итеп эш итәргә өйрәтүне дәвам итү, пластилин йомарламын ике уч арасында кысып изәргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Төрле төстәге туплар	Пластилинны ике уч арасында тәгәрәтеп түгәрәк ясарга өйрәтүне дәвам итү, кызыксыну уяту, төсләрне кабатлау.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Курчакка конфетлар ясыйбыз	Ике кул арасында пластилинны тәгәрәтеп “колбасиклар” ясыйбыз, әвәләүгә кызыксыну уяту.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Төрле төстәге карандашлар	Пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтүне дәвам итү, ике кул арасында пластилинны тәгәрәтеп “колбасиклар” ясыйбыз, әвәләүгә кызыксыну уяту.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Декабрь

1	Төймәләр	Олы кисәктән вак кисәкләргә бүлеп “төймәләр” ясарга өйрәтү, пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Бүрәнәләр	Ике кул арасында пластилинны тәгәрәтеп “колбасиклар” ясыйбыз, “бүрәнәләрне” өеп этәчкә өй ясыйбыз, әвәләүгә кызыксыну уяту.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

3	Тәгәрәтеп карны, ясадык Кар бабайны	Пластилинны ике уч арасында тәгәрәтеп түгәрәк ясарга өйрәтүне дәвам итү, кызыксыну уяту.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Чыршыны бизибез	Төрле төстәге пластилиннар белән чыршыны бизибез, пластилинны олы кисәктән вак кисәкләргә бүлеп “шариклар” ясарга өйрәтү, пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Гыйнвар

1	Курчакка, аюга, төлкегә һәм куянга – күчтәнәч	Уен нияте үстерү, гади формалар әвәләргә өйрәтү (турыга һәм түгәрәкләп тәгәрәтеп әвәләргә өйрәтүне дәвам итү).	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Неваляшка	Түгәрәкләр ясап пластилинны кушарга өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Матур тарелка	Картоннан киселгән тарелканы пластилин белән бизәү, төсләрне кабатлау.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Февраль

1	Әтәчкә борчаклар ясау	Олы кисәктән вак кисәкләргә бүлеп “борчаклар” ясарга өйрәтү, пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Кар бабай	Түгәрәкләр ясап пластилинны кушарга өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Без нәрсәләр әвәли беләбез	Балаларда әвәләп ясауга кызыксынучанлык уяту, пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Самолет	Пластилинны ике уч арасында “колбасиклар” ясап, аларны ябештерү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Март

1	Әниемә пряник пешерәм	Балаларда шат күңел булдыру, таныш формаларны әвәләү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Пирамида	Пластилин йомарламын ике уч арасына кысып изеп пирамида төзергә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Эт баласына тарелка ясыйбыз	Пластилинны ике уч арасына кысып изеп бармаклар белән тирәнәйтергә өйрәтү, чиста, пөхтә итеп эшләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Агачта алмалар үсә (коллектив белән эш)	Балаларны коллективта эшләргә өйрәтү, агачка алмалар ясау, әвәләүгә кызыксыну уяту.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Апрель

1	Йомры икмәк	Балаларда шат күңел булдыру, таныш формаларны әвәләү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
2	Тарелкада алмалар	Пластилинны олы кисәктән вак кисәкләргә бүлеп “алмалар” ясарга өйрәтү, пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Кояшкай Барельеф	Картонга кояш һәм нурларын әвәләү, балаларда шат күңел булдыру, таныш формаларны әвәләү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Пирамидка өчен боҗралар	Пластилин йомарламыннан кечерәк кисәкне аерып алырга, турыга тәгәрәтеп боҗра әвәләргә өйрәтү һәм алардан пирамида төзү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
5	Күлмәккә төймәләр төзү	Олы кисәктән вак кисәкләргә бүлеп “төймәләр” ясарга өйрәтү, пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтүне дәвам итү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Май

1	Гөмбәләр	Ике өлештән торган формаларны ябештерергә өйрәтү, әвәләүгә кызыксыну уяту.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность	

			младших дошкольников	
2	Пирожкилар	Ике уч арасында пластилинны әвәләү, овал формасына туры китерү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
3	Күбәләк корты (гусеница)	Олы кисәктән вак кисәкләргә бүлеп “түгәрәкләр” ясарга өйрәтү, аларны бер-берсе белән берләштерү, пластилин белән дөрес эш итәргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	
4	Без нәрсәләр әвәләргә өйрәндек	Балаларда мөстакыйльлек тәрбияләү, ирекле темага әвәләргә өйрәтү.	Т. Г. Казакова Изобразительная деятельность младших дошкольников	

Кулланма матераллар

1. Казакова Т. Г.. Изобразительная деятельность младших дошкольников: М.: - Просвещение, 1980.

Пояснительная записка по физическому воспитанию

В рабочей программе выделены оздоровительные, воспитательные и образовательные задачи физического воспитания. Предусматривается охрана жизни и укрепление здоровья ребенка. Физическое воспитание в дошкольном образовательном учреждении осуществляется как на специальных физкультурных занятиях, так и в игровой деятельности и повседневной жизни детей. Создаются благоприятные санитарно – гигиенические условия, соблюдается режим дня, обеспечивается заботливый уход за каждым ребенком на основе личностноориентированного подхода. Систематически во все времена года проводятся закаливающие мероприятия, утренняя гимнастика. В физическом воспитании большое место отводится физическим упражнениям, которые проводятся в игровой форме, и подвижным играм. Важными задачами программы являются:

- Формировать умение сохранять устойчивое положение тела, правильную осанку.
- Учить ходить и бегать, не наталкиваясь друг на друга, с согласованными, свободными движениями рук и ног.
- Учить ползать, лазать, разнообразно действовать с мячом.
- Учить прыжкам на двух ногах на месте, с продвижением вперед, в длину с места, отталкиваясь двумя ногами.

Перспективное планирование физкультурных занятий в 1–ой младшей гр.

Сентябрь

Задачи	Развивать умение ходить и бегать свободно, в колене по одному; энергично отталкиваться 2мя ногами и правильно приземляться в прыжках на месте; закреплять умение энергично отталкивать мяч 2-мя руками одновременно, закреплять умение ползать, развивать умение реагировать на сигнал «беги», «лови», «стой».			
1-я часть: Вводная	Приучать детей ходить и бегать небольшими группами за инструктором,ходить и бегать всей группой в прямом направлении за инструктором. Познакомить детей с ходьбой и бегом в колонне небольшими группами, на носках, пятках, в колонне по одномуЧередование ходьбы и бега врассыпную за воспитателем, между стульями (следить, чтобы дети не задевали друг друга и не наталкивались на стулья			
ОРУ	**б/п**	**С флажками**	**С кубиками**	**С погремушками**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**

2-я часть: Основные виды движений	1.Ходить и бегать небольшими группами за инструктором. 2.Учить ходить между 2-мя линиями, сохраняя равновесие.	1. Ходить и бегать всей группой в прямом направлении за инструктором. 2.Подпрыгивать на 2х ногах на месте. .	1.Ознакомить детей с ходьбой и бегом в колонне небольшими группами 2.Учить энергично, отталкивать мяч 2мя руками.	1Учить: ходить и бегать колонной по одному всей группой. 2.Подлезать под шнур.).
Подвижные игры	**«Бегите ко мне»**	**«Догоните меня»**	**«Собери ягоды»**	**«Найди свой домик»**
Мало-подвижные игры	**Спокойная ходьба за воспитателем.**	**«Гуси идут домой» Спокойная ходьба в колонне по одному**	**Ходьба за воспитателем вместе с куклами.**	**Спокойная ходьба за воспитателем.**

Октябрь

Конспекты физкультурных занятий в первой младшей группе

Задачи	Развивать умение ходить и бегать свободно, в колонне по одному, в разных направления, согласовывать движения, ориентироваться в пространстве, сохранять правильную осанку стоя, в движении, развивать навыки лазанья, ползания, умение энергично отталкиваться 2мя ногами и правильно приземляться, закреплять умение энергично отталкивать мячи при катании.			
1-я часть: Вводная	Ходьба и бег за воспитателем - **«Идём в лес».** Следить, чтобы дети не шаркали ногами. Ходьба и бег со сменой темпа – **«Машины едут и медленно».**			
ОРУ	**Без предметов**	**С малым мячом**	**С флажками**	**С кубиками**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**

2-я часть: Основные виды движений	1. Ходить и бегать по кругу 2.сохранять устойчивое равновесие в ходьбе и беге по ограниченной площади. 3.Упражнять в подпрыгивании на 2х ногах на месте	1.Во время ходьбы и бега останавливаться на сигнал воспитателя; 2. Перепрыгивание через веревочки, приземляясь на полусогнутые ноги. 3.Упражнять в прокатывании мячей	1. Подлезать под шнур. 2 . Упражнять в равновесии при ходьбе по уменьшенной площади 3. Упражнять в прокатывании мячей.	1Подлезание под шнур. 2. Упражнять в равновесии при ходьбе по уменьшенной площади.
Подвижные игры	**«Поезд»,**	**«Солнышко и дождик»**	**«У медведя во бору»**	**«Воробушки и кот»**
Мало-подвижные игры	**Звуковое упр. «Кто как кричит?»**	**Пальчиковая гимн. «Молоток»**	**Упражнение на дыхание «Потушим свечи»**	**Самомассаж «Ладошки»**

Ноябрь

Конспекты физкультурных занятий в первой младшей группе

Задачи	Развивать разнообразные виды движений, совершенствовать основные движения, умение энергично отталкиваться двумя ногами и правильно приземляться в прыжках на месте; закреплять умение ползать, ловить мяч, брошенный воспитателем			
1-я часть: Вводная	. Ходьба на носках, пятках, с выполнением заданий, в ходьбе колонной по одному; бег врассыпную, в колонне, по кругу, с изменением направления,останавливаться во время бега и ходьбы по сигналу воспитателя Ходьба за машиной, которую везёт воспитатель. Ходьба и бег за воспитателем. Ходить, по кругу взявшись за руки. Чередование ходьбы и бега друг за другом в одном направлении			
ОРУ	**Без предметов**	**Смалым мячом**	**С кубиками**	**С платочками**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**
2-я часть: Основные виды движений	1. Ходьба по уменьшенной площади; 2.Прыжки через веревочки, положенные в ряд 3. Ползание на	1. Прыжки из обруча в обруч,приземляться на полусогнутые ноги. 2 . прокатывание мяча через ворота	1. ловить мяч, брошенный инструктором, и бросать его назад; 2. Ползать на четвереньках.	1.Подлезать под дугу на четвереньках. 2. Ходьба по уменьшенной площади, с перешагиванием через кубики

	четвереньках			
Подвижные игры	**«Бежать к флажку»**	**«Автомобили»**	**«Найди свой цвет»**	**«Кот и мыши»**
Мало-подвижные игры	**«Узнай по голосу»**	**«Пальчиковая гимн. «Моя семья»**	**«Найди, где спрятано»**	**«Где спрятался мышонок»**

Декабрь

Конспекты физкультурных занятий в первой младшей группе

Задачи	Упражнять в ходьбе и беге по кругу, в рассыпную, в катании мяча, в подлезании под препятствие; сохранять равновесие при ходьбе и беге по ограниченной плоскости, ползать произвольным способом, обучать катать мяч в заданном направлении, воспитывать интерес к участию в совместных играх и физических упражнениях, проявляет умение взаимодействовать и ладить со сверстниками в непродолжительной совместной игре.			
1-я часть: Вводная	Ходьба друг за другом, между предметами за воспитателем, между обручами, разложенными врассыпную на полу, в колонне по одному. Ходьба и бег свободным широким шагом.			
ОРУ	**Без предметов**	**С мячом**	**С кубиками**	**С погремушками**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**
2-я часть: Основные виды движений	1 Ходьба по доске, положенной на пол 2. Прыжки из обруча в обруч 3. Прокатывание мяча друг другу	1. Перебрасывание мячей через веревочку вдаль 2. Подлезать под шнур. 3. Ходьба с перешагиванием через 3 набивных мячей	1. Ползание по туннелю 2. Метание мешочков вдаль. 3. Ходьба по веревочке, положенной на пол, змейкой	1.Ползание под дугой на четвереньках 2. Прыжки через набивные мячи 3. Прокатывание мяча друг другу, через ворота
Подвижные игры	**Наседка и цыплята**	**«Поезд»**	**«Птички и птенчики»**	**«Воробышки и кот»**
Мало-подвижные игры	**«Лошадки»**	**Дыхательные упражнения «Подуем на снежинку»**	**«Найдем птичку»**	**«Каравай»**

Январь
Конспекты физкультурных занятий в первой младшей группе

Задачи	Упражнять в ходьбе и беге по кругу, врассыпную, в катании мяча, в подлезании под препятствие. Учить бегать, сохраняя равновесие, изменяя направление, темп бега в соответствии с указаниями воспитателя, сохранять равновесие при ходьбе и беге по ограниченной плоскости, ползать произвольным способом, катать мяч в заданном направлении, воспитывать интерес к участию в совместных играх и физ.упр., проявляет умение взаимодействовать и ладить со сверстниками в непосредственной совместной игре.			
1-я часть: Вводная	Ходьба и бег между предметами на носках, пятках, врассыпную с нахождением своего места в колонне, с остановкой по сигналу; парами, с выполнением заданий.			
ОРУ	**С мячом**	**С кубиками**	**С погремушками**	**С платочками**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**
2-я часть: Основные виды движений	1.Ходьба по наклонной доске(20см). 2. Прыжки на двух ногах между предметами 3. Метание малого мяча в цель	1. Ходьба по гимнастической скамейке с перешагиванием 2. Ползание по гимнастической скамейке на четвереньках 3. Прыжки в длину с места	1. Лазание по гимнастической лесенке-стремянки. 2. Ходьба между предметами, высоко поднимая колени, 3. Прокатывать мяч друг другу	1. Прокатывание мяча вокруг предметов 2.Подлезать под шнур, не касаясь руками пола 3. Ходьба по доске по гимнастической скамейке
Подвижные игры	**«Кролики»**	**«Трамвай»,**	**«Найди свой цвет»**	**«Мыши в кладовой»**
Мало-подвижные игры	**«Ножки отдыхают». Массаж стоп мячами ежиками**	**Дыхательные упражнения «Подуем на снежинку»**	**«Найдем птичку»**	**«Каравай»**

Февраль
Конспекты физкультурных занятий в первой младшей группе

Задачи	Развивать разнообразные виды движений, совершенствовать основные движения, умение энергично отталкиваться двумя ногами и правильно приземляться в прыжках на месте; закреплять умение ползать, ловить мяч, брошенный воспитателем. Учить бегать, изменяя направление, темп бега в соответствии с указаниями воспитателя, сохранять равновесие при

	ходьбе по ограниченной плоскости, владеть соответствующими возрасту основными движениями,воспитывать самостоятельно выполнять элементарные поручения, преодолевать небольшие трудности, умеет занимать себя игрой.			
1-я часть: Вводная	Ходьба на носках, пятках, с выполнением заданий, ходьба колонной по одному; бег врассыпную, по кругу, с изменением направления и темпа движения,останавливаться во время бега и ходьбы по сигналу воспитателя			
ОРУ	**Без предметов**	**С погремушками**	**С платочками**	**С кубиками**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**
2-я часть: Основные виды движений	1. Ходьба по доске 2. Прыжки с продвижением вперед. 3. Прокатывание мяча между кеглями	1. Ходьба по гимнастической скамейке, перешагивая через кубики. 2. спрыгивание со скамейки – мягкое приземление на полусогнутые ноги; 3. Ползание между предметами.	1. Ходьба по наклонной доске, спуск по лесенке 2. Прокатывание мяча друг другу; 3.Подлезание под дугу, не касаясь руками пола.	1. Ходьба по гимнастической скамейке 2. Перебрасывание мяча друг другу и ловля его двумя руками. 3. Подлезание под шнур, не касаясь руками пола.
Подвижные игры	**«Кролики»**	**«Мой веселый, звонкий мяч»,**	**«Воробышки и автомобиль»**	**«Найди свой домик»**
Мало - подвижные игры	**«Ножки отдыхают» Массаж стоп мячамиежиками**	**Дыхательные упражнения «Подуем на снежинку»**	**«Лошадки»**	**Дыхательные упраж «Задуем свечи»**

Март
Конспекты физкультурных занятий в первой младшей группе

Задачи	Развивать разнообразные виды движений, совершенствовать основные движения, умение энергично отталкиваться двумя ногами и правильно приземляться в прыжках на месте;закреплять умение ползать, ловить мяч, брошенный воспитателем. Учить бегать, сохраняя равновесие, изменяя направление, темп бега в соответствии с указаниями воспитателя, совершенствовать ползать на четвереньках, лазать по лесенке-стремянке произвольным способом, энергично отталкиваться в прыжках на двух ногах, прыгать в длину, катать мяч, ударять мяч об пол и ловить; воспитывать к самостоятельной двигательной деятельности, прививать элементарные представления о ценности здоровья, воспитывать действовать совместно в подвижных играх и физических упражнениях, согласовывать движения.

1-я часть: Вводная	Ходьба на носках, пятках, с выполнением заданий, ходьба колонной по одному; бег врассыпную, по кругу, с изменением направления и темпа движения,останавливаться во время бега и ходьбы по сигналу воспитателя			
ОРУ	**Без предметов**	**С кубиками**	**С обручем**	**С флажками**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**
2-я часть: Основные виды движений	1Прыжки из обруча в обруч. 2. Ходьба переменными по канату боком 3. Ползание в туннеле 4. Метание мешочков вдаль	1. Ходьба по гимнастическо й скамейке, перешагивая через кубики 2. Прокатывание мяча друг другу. 3. Пролезание в обруч 4. Прыжки с продвижением вперед	1. Ходьба по ограниченповерхност и 2. Перебрасывание мяча через шнур 3. Лазание по гимн.стенке	1. Ходьба по канату приставным шагом 2. Метание в горизонтальну ю цель 3. Пролезание в обруч
Подвижны е игры	**«У медведя во бору»**	**«Лохматый пес»**	**«Мыши в кладовой»**	**«Воробушки и автомобиль»**
Мало - подвижные игры	**Дыхательны е упражнения «Пчелки»**	**Дыхательные упражнения «Надуем шарик»**	**«Угадай кто позвал»**	**Пальчиковая гимнастика «Семья»**

Апрель
Конспекты физкультурных занятий в первой младшей группе

Задачи	Продолжать развивать разнообразные виды движений, совершенствовать основные движения, умение энергично отталкиваться двумя ногами и правильно приземляться в прыжках на месте; закреплять умение ползать, ловить мяч, брошенный воспитателем;совершенствовать ходить прямо, не шаркая ногами, сохранять заданное воспитателем направление, сохранять равновесие при ходьбе и беге по ограниченной плоскости, бросать мяч и ловить двумя руками, владеть соответствующими возрасту основными движениями, воспитывать соблюдать элементарные правила в совместных играх, воспитывать интерес к предметами ближайшего окружения, их назначением, свойствами,воспитывать обращается к воспитателю по имени и отчеству
1-я часть: Вводная	Ходьба на носках, пятках, с выполнением заданий, ходьба колонной по одному; бег врассыпную, по кругу, с изменением направления и темпа

	движения,останавливаться во время бега и ходьбы по сигналу воспитателя; учить работать вместе при игре с парашютом

ОРУ	**Без предметов**	**С обручем**	**С кубиками**	**С платочками**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**
2-я часть: Основные виды движений	1. Ходьба по гимнастической скамейке 2. Перебрасывание мяча друг другу и ловля его двумя руками. 3. Подлезание под шнур, не касаясь руками пола.	1. Ходьба по наклонной доске, спуск по лесенке 2. Прокатывание мяча друг другу; 3.Подлезание под дугу, не касаясь руками пола	1. Ходьба по гимнастической скамейке, перешагивая через кубики. 2. Спрыгивание со скамейки на мат приземление на полусогнутые ноги; 3. Ползание между предметами .4. Перебрасывание мяча друг другу	1. Ходьба по гимнастической скамейке, перешагивая через кубики 2. Прокатывание мяча друг другу. 3. Пролезание в обруч 4. Прыжки с продвижением вперед
Подвижные игры	**«Солнышко и дождик»**	**«Поймай комара»**	**«Светофор и автомобили»**	**«У медведя во бору»**
Мало-подвижные игры	**«Кто ушел»**	**«Найди комарика»**	**«Парашют» Дует, дует ветерок**	**Дыхательные упражнения «Пчелки»**

Май

Конспекты физкультурных занятий в первой младшей группе

Задачи	Закреплять умение ходить, сохраняя перекрестную координацию движений рук и ног, в колонне по одному, по кругу, врассыпную, с перешагиванием через предметы; бросать мяч вверх, вниз, об пол (землю), ловить его; ползать на четвереньках по прямой, лазать по лесенке-стремянке, развивать самостоятельность и творчество при выполнении физических упражнений, в подвижных играх.активность): совершенствовать бегать, сохраняя равновесие, изменяя направление, темп бега в соответствии с указаниями воспитателя, ползать на четвереньках, лазать по лесенке-стремянке, катать мяч в заданном направлении, бросать его двумя руками, бросать его вверх 2–3 раза подряд и ловить; воспитывать проявлять положительные эмоции при физической активности, в самостоятельной двигательной деятельности, доброжелательности, дружелюбию по отношению к окружающим.

1-я часть: Вводная	Ходьба и бег парами, бег змейкой, на носках в чередовании с ходьбой, с изменением направления движения, высоко поднимая колени; широким шагом, с перекатом с пятки на носок, на низких четвереньках спиной вперед			
ОРУ	**На больших мячах**	**С мячами**	**С палками**	**С малым мячом**
№ Занятия	**1-2**	**3-4**	**5-6**	**7-8**
2-я часть: Основные виды движений	1. Ходьба по гимнастической скамейке на носках 2. Прыжки в длину с разбега). 3. Метание малого мяча. 4. Ходьба по лесенке, положенной на пол	**Диагностика:** - прыжки в длину с места; - поднимание туловища; - бросок набивного мяча	**Диагностика:** - Бег 10м - Наклон туловища вперед и положения стоя (см)	1 Прыжки из обруча в обруч. 2. Ходьбапо канату боком 3. Ползание в туннеле 4. Метание мешочков вдаль
Подвижные игры	**«Светофор и автомобили»**	**«Мыши в кладовой»**	**«Поймай комара»**	**«У медведя во бору»**
Мало-подвижные игры	**Дыхательные упражнения «Надуем шарик»**	**«Угадай кто позвал»**	**«Релаксация» «В лесу»**	**Дыхательные упражнения «Пчелки»**